Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-03-010-07-13-438/25
R: 010-08; 07-08/25

IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
Direkcije za financije Brčko distrikta BiH
za razdoblje 1. 1.– 31. 12. 2024. godine

Brčko, srpanj 2025. godine

S A D R Ž A J

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE 3

1 REZIME DANIH PREPORUKA 5

2 UVOD 8

3 OPĆI DIO 8

4 PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE 8

5 OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE 9

6 NALAZI I PREPORUKE 16

6.1 Rukovodstvo i sustav internih kontrola 16

6.2 Usklađenost sa zakonom i drugim propisima 17

6.3 Plan i realizacija planom predviđenih zadataka 22

6.4 Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna 24

6.4.1 Ostvarenje prihoda 24

6.4.2 Planiranje i izvršenje tekućih izdataka proračuna 26

6.5 Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna 29

6.6 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2024. godine 29

7 KOMENTAR 30

8 PRILOG 32

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

DIREKCIJA ZA FINANCIJE BRČKO DISTRIKTA BiH
n. r. ravnateljice Direkcije

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju financijskog poslovanja Direkcije za financije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Direkcija) za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2024. godine te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za financijsko poslovanje Direkcije i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama proračuna. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprječavanje i otkrivanje materijalno značajnih pogrešaka u financijskom poslovanju Direkcije, kao i primjerenost i ponašanje revidirane Direkcije nad sredstvima i imovinom koja joj je dana na upravljanje. Rukovodstvo je odgovorno osigurati da su aktivnosti, financijske transakcije i informacije sukladne važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o financijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 18/18 i 15/22) i INTOSAI okviru profesionalnih objava[1]. Međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri uvjerimo da financijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Primjereno etičkim zahtjevima koji su relevantni za ovu reviziju, neovisni smo i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno zahtjevima.

Revizija uključuje provedbu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti financijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama proračuna i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor

[1] Odluka o objavi Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija (INTOSAI), (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 9/23). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI–N), Međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

postupka je zasnovan na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u financijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za financijsko poslovanje, radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

- Izdatci po osnovi ugovora o angažiranju osoba radi obavljanja posebnih poslova ostvareni su u iznosu od 356.573,53 KM. Ugovori za obavljanje posebnih poslova ne sadrže vrstu poslova, niti način izvršenja, nego svi ugovori definiraju obavljanje poslova iz nadležnosti Direkcije za koje ne postoje predviđena radna mjesta Organizacijskim planom na temelju čega nije moguće utvrditi učinkovitost i djelotvornost obavljenih ugovorenih poslova. (detaljnije točka 6.4.2. Izvješća)

- Direkcija nije uspostavila središnju jedinicu interne revizije i proračunsku inspekciju niti je donijela sve podzakonske akte propisane odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH. (detaljnije točka 6.2. Izvješća)

- Izvješćem o popisu nisu obuhvaćene sve tražbine za poreze iz analitičkih evidencija i primljene garancije. Također, nije vršena procjena naplativosti spornih tražbina niti je dana preporuka za otpis sumnjivih i spornih tražbina (detaljnije točka 6.6. Izvješća)

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, izuzev mogućih učinaka napomena danih u prethodnom ulomku, financijsko poslovanje Direkcije tijekom 2024. godine, u materijalno značajnim aspektima je bilo usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenik glavnog revizora

dr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

1 REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom financijskog poslovanja Direkcije u 2024. godini, konstatirali smo određene propuste i nepravilnosti te radi njihovog otklanjanja dali preporuke u Tablici br.1.

Tablica br. 1. Preporuke za 2024. godinu

Redni broj	Točka izvješća	Preporuka	Status preporuke
1.	6.2.	Potrebno je da Direkcija donese i dostavi Vladi Brčko distrikta BiH dokument okvirnog proračuna i nacrt proračuna u rokovima propisanim odredbama Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH.	N
2.	6.2.	Potrebno je obračun i isplatu plaća zaposlenika proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH vršiti sukladno zakonima o plaćama zaposlenika proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH i podzakonskim aktima i usvojenom proračunu.	N
3.	6.2.	Potrebno je izvršiti uspostavljanje jedinica interne revizije sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Akcijskog plana Strategije PIFC 2021. – 2025. godine radi učinkovitog korištenja resursa interne revizije i ostvarivanja dodatne vrijednosti.	P
4.	6.2.	Potrebno je izvršiti uspostavljanje proračunske inspekciju sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH s ciljem obavljanja poslova proračunskog nadzora.	P
5.	6.2.	Potrebno je izvršiti donošenje podzakonskog akta kojim se utvrđuje detaljan sadržaj i forma financijskog plana radi stvaranja uvjeta za potpunu primjenu Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.	N
6.	6.2.	Potrebno je izdavanje poreznih uvjerenja vršiti sukladno odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH u dijelu obuhvaćanja svih podataka o kojima se vodi službena evidencija.	P
7.	6.2.	Potrebno je donijeti pravilnik o načinu utvrđivanja tržišne vrijednosti i naknada za zasnivanje prava služnosti kako je propisano odredbama Zakona o javnoj imovini Brčko distrikta BiH.	N
8.	6.2.	Potrebno je pokrenuti aktivnosti na usklađivanju zakonskih i podzakonskih akata u dijelu unutarnje organizacije Direkcije.	P
9.	6.2.	Potrebno je uspostaviti i voditi registar izvršenih ocjena boniteta sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH u dijelu nadležnosti Direkcije.	N

10.	6.2.	Potrebno je osigurati dostupnost podataka iz fiskalnog registra nekretnina sukladno odredbama Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH, u dijelu odgovornosti Direkcije za vođenje fiskalnog registra nekretnina.	N
11.	6.2.	Potrebno je napraviti procjenu rizika i procjenu o profilu rizika sukladno odredbama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti radi omogućivanja dinamike i opsega nadzora.	N
12.	6.3.	Potrebno je prilikom izrade godišnjeg programa rada preuzeti polazne godišnje vrijednosti iz trogodišnjeg plana rada sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju i metodologiji izrade, sustavu praćenja i nadzora provedbe strateških dokumenata i implementacijskih dokumenata u dijelu implementacije strateških dokumenata.	N
13.	6.3.	Potrebno je izvješća o radu Direkcije donositi i podnositi Skupštini Brčko distrikta BiH sukladno odredbama Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH u dijelu propisanih rokova.	N
14.	6.4.	Potrebno je prilikom sastavljanja izvješća o izvršenju proračuna, izvršiti usklađivanje unesenih iznosa i obrazložiti sva odstupanja sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH radi omogućavanja jasnog uvida u razliku između odobrenog proračuna i njegove realizacije.	N
15.	6.4.1.	Potrebno je proračunom Brčko distrikta BiH planirati sredstva za povrat poreza građanima radi osiguravanja potpunih podataka o troškovima Brčko distrikta BiH po osnovi prava građana propisanih Zakonom o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH i pouzdanosti podataka o naplati prihoda Brčko distrikta BiH.	N
16.	6.4.1.	Potrebno je vršiti evidentiranje izdanih rješenja za povrat poreza građanima radi osiguranja usuglašenosti podataka Porezne uprave Brčko distrikta BiH i Glavne knjige Trezora Brčko distrikta BiH.	N
17.	6.4.1.	Potrebno je osigurati uvjete radi provedbe nadležnosti Porezne uprave Brčko distrikta BiH vezane za kontrolu poreza i javnih prihoda Brčko distrikta BiH kao i identifikaciju rizičnih poslovnih subjekata radi zajamčenosti sigurnosti naplate javnih prihoda.	N
18.	6.4.2.	Potrebno je da Direkcija dosljedno primjenjuje odredbe Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH u dijelu učinkovitog raspolaganja odobrenim proračunskim sredstvima.	N

19.	6.4.2.	Potrebno je obračun naknada zaposlenim za rad u povjerenstvima vršiti sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH.	N
20.	6.4.2.	Potrebno je angažiranje osoba radi obavljanja posebnih poslova vršiti sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH.	P
21.	6.4.2.	Potrebno je prilikom obavljanja popisa pridržavati se odredaba Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu rokova dostavljanja izvješća i obuhvata popisa.	P
22.	6.4.2.	Potrebno je prilikom popisa izvršiti procjenu mogućnosti naplate sumnjivih i spornih tražbina te donijeti eventualne preporuke o visini i razlogu otpisa sumnjivih i spornih tražbina sukladno Pravilniku o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	P

*N – nova preporuka
*P – ponovljena preporuka

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA DIREKCIJE ZA FINANCIJE BRČKO DISTRIKTA BiH ZA 2024. GODINU

2 UVOD

Obavili smo reviziju financijskog poslovanja Direkcije za 2024. godinu na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, kao i na temelju godišnjeg plana revizija.

3 OPĆI DIO

Direkcija je uspostavljena kao tijelo javne uprave Brčko distrikta BiH.

Za obavljanje poslova iz djelokruga rada organizaciju Direkcije čine:

- Ured ravnatelja
- Trezor
- Porezna uprava
- Stručna služba Direkcije i
- SHJ - središnja harmonizacijska jedinica.

Nadležnosti Direkcije su:

- prikupljanje i raspodjela javnih prihoda Brčko distrikta BiH
- provedba politike u oblasti financija Brčko distrikta BiH
- donošenje provedbenih propisa iz oblasti financija i njihovo objavljivanje u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH
- provedbu zakona i drugih propisa
- davanje mišljenja o primjeni propisa iz oblasti financija
- podnošenje izvješća Skupštini Brčko distrikta BiH o raspoloživosti prihoda za godišnji proračun
- sudjelovanje u pripremi prijedloga godišnjeg proračuna u koordinaciji s dogradonačelnikom Brčko distrikta BiH
- dostavljanje izvješća o izvršenju proračuna sukladno Zakonu, a za potrebe gradonačelnika
- potvrđivanje raspoloživosti sredstava za sve rashode, transfere, investicije i kretanja sredstava Brčko distrikta BiH na svim računima Brčko distrikta BiH i
- obavljanje drugih nadležnosti sukladno Statutu Brčko distrikta BiH i Zakonu.

Na dan 31. 12. 2024. godine, Direkcija je imala 143 zaposlenika, a prema Organizacijskom planu predviđen je 151 zaposlenik.

4 PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE

Predmet revizije je financijsko poslovanje Direkcije u 2024. godini, u dijelu planiranja i izvršenja proračuna, ocjene sustava internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskog poslovanja Direkcije je da omogući revizoru da na temelju prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome je li financijsko poslovanje, obavljeno sukladno zakonskim važećim propisima kao i primjerenog ponašanja ravnatelja Direkcije nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što učinkovitiju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Opseg revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije financijskog poslovanja za 2024. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

5 OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

U prethodnom izvješću o obavljenoj reviziji financijskog poslovanja Direkcije za 2023. godinu Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH izrazila je mišljenje s rezervom.

U sklopu revizije financijskog poslovanja Direkcije za 2024. godinu izvršili smo provjeru implementacije preporuka Izvješća o reviziji za 2023. godinu sukladno Akcijskom planu za realizaciju preporuka o reviziji financijskog poslovanja na dan 31. 12. 2023. godine Ureda za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH broj: 01-03-13-518/24. Utvrdili smo da je Direkcija u 2024. godini od ukupno 25 prethodno danih preporuka 18 preporuka nije realizirala, dok je 7 preporuka djelomično realizirano. Osvrtom na preporuke dane u izvješćima o obavljenim revizijama za prethodne godine te na temelju uvida u poduzete aktivnosti, u idućoj tablici (Tablica br. 2) dan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica br. 2. Pregled realizacije preporuka

Br. prep	Preporuke iz Izvješća za 2023. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz Izvješća za 2023. godinu	Status
1.	Potrebno je da Direkcija poduzme aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvješćima i realizaciji danih preporuka.	Direkcija je potpuno ili djelomično realizirala 7 preporuka, dok je 18 preporuka nerealizirano.	Djelomično provedena
2.	Potrebno je, radi učinkovitijeg poslovanja i pouzdanog financijskog izvještavanja, uspostaviti sustav internih kontrola koji će eliminirati navedene slabosti i doprinijeti učinkovitom ostvarivanju programskih ciljeva Direkcije.	Uspostavljeni sustav internih kontrola je eliminirao dio utvrđenih slabosti.	Djelomično provedena
3.	Potrebno je donošenje odluka o preraspodjeli sredstava na proračunskim stavkama vršiti sukladno odredbama Zakona o	Donošenje odluka o preraspodjeli sredstava na proračunskim stavkama uglavnom je vršeno sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.	Djelomično provedena

	proračunu Brčko distrikta BiH u dijelu razine ekonomske klasifikacije.		
4.	Potrebno je izraditi nacrte izmjena Zakona o porezu na nekretnine i Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH sukladno Strategiji reforme upravljanja javnim financijama Brčko distrikta BiH za razdoblje 2021. – 2025. godine radi poboljšanja procesa oporezivanja.	Nisu izrađeni nacrti izmjena Zakona o porezu na nekretnine i Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.	Nije provedena
5.	Potrebno je donijeti pročišćeni tekst Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak sukladno odredbama Odluke o usvajanju jedinstvenih pravila i procedure za izradu zakona i propisa Brčko distrikta BiH i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak od 29. 11. 2022. godine.	Nije donesen pročišćeni tekst Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH.	Nije provedena
6.	Potrebno je uspostaviti i objaviti registar proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH sukladno odredbama Pravilnika o uspostavljanju i vođenju registra proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH.	Nije uspostavljen niti objavljen registar proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH.	Nije provedena
7.	Potrebno je uspostaviti internu reviziju sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.	Nije uspostavljena interna revizija propisana odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.	Nije provedena
8.	Potrebno je, sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH, uspostaviti proračunsku inspekciju s ciljem obavljanja poslova proračunskog nadzora.	Nije uspostavljena proračunska inspekcija s ciljem obavljanja poslova proračunskog nadzora.	Nije provedena
9.	Potrebno je vršiti utvrđivanje i evidentiranje iznosa poreznih obveza po prijamu poreznih prijava u evidencije Porezne uprave sukladno odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.	Nije vršeno ažurno utvrđivanje i evidentiranje iznosa poreznih obveza po prijamu poreznih prijava u evidencije Porezne uprave.	Nije provedena
10.	Potrebno je osigurati da knjigovodstvena evidencija pruža potpune i ažurne podatke o obvezama, tražbinama i stanju imovine sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Zbog lošeg i nepouzdanog informacijskog sustava Direkcije nije osigurano da knjigovodstvena evidencija pruža potpune i ažurne podatke o obvezama, tražbinama i stanju imovine.	Nije provedena
11.	Potrebno je postupati sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu osiguranja potrebnih organizacijskih i tehničkih uvjeta službenicima, odnosno namještenicima.	Nabavama opreme poboljšani su organizacijski i tehnički uvjeti dijela službenika, odnosno namještenika.	Djelomično provedena

12.	Potrebno je da se Direkcija prilikom donošenja rješenja o privremenom premještaju pridržava odredbi Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH u dijelu načela unutarnje organizacije.	Većina donesenih rješenja o privremenom premještaju je urađena sukladno načelu unutarnje organizacije Direkcije.	Djelomično provedena
13.	Potrebno je privremeni premještaj službenika vršiti na temelju donesenih jasnih kriterija sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu poštovanja prava službenika i namještenika na jednako postupanje i jednake mogućnosti.	Nisu doneseni jasni kriteriji na temelju kojih bi se vršio privremeni premještaj službenika.	Nije provedena
14.	Potrebno je pravodobno poduzimati potrebne mjere i aktivnosti kojima će se osigurati dosljedno i pravodobno izvršavanje svih programskih zadataka, kao i zakonskih obveza iz nadležnosti Direkcije.	Poduzete mjere i aktivnosti rezultirale su većom realizacijom programskih zadataka i zakonskih obveza u odnosu na prethodnu godinu.	Djelomično provedena
15.	Potrebno je evidencije o uplaćenim izravnim porezima Porezne uprave Brčko distrikta BiH i Trezora Brčko distrikta BiH usuglasiti radi osiguranja točnosti i pouzdanosti evidencija javnih prihoda.	Nisu usuglašene evidencije o uplaćenim izravnim porezima Porezne uprave Brčko distrikta BiH i Trezora Brčko distrikta BiH.	Nije provedena
16.	Potrebno je osigurati uvjete radi provedbe nadležnosti Porezne uprave Brčko distrikta BiH vezane za kontrolu poreza i javnih prihoda Brčko distrikta BiH kao i identifikaciju rizičnih poslovnih subjekata radi osiguranja sigurnosti naplate javnih prihoda.	Nisu osigurani uvjeti provedbe nadležnosti Porezne uprave Brčko distrikta BiH vezane za kontrolu poreza i javnih prihoda Brčko distrikta.	Nije provedena
17.	Potrebno je obračun naknada zaposlenim za rad u povjerenstvima vršiti sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH.	Nije vršen obračun naknada zaposlenim za rad u povjerenstvima sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH.	Nije provedena
18.	Potrebno je, prilikom angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštovati odredbe Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažiranja osoba na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.	Angažiranje osoba za obavljanje posebnih poslova nije vršeno sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH.	Nije provedena
19.	Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulirali način	Nisu donesene pisane procedure i kriteriji koji bi regulirali način	Nije provedena

	angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.	angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova.	
20.	Potrebno je ugovore o posebnim poslovima zaključivati sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave i izmjenama navedenog Pravilnika.	Ugovori o posebnim poslovima nisu zaključivani sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave i izmjenama navedenog Pravilnika.	Nije provedena
21.	Potrebno je prilikom planiranja sredstva za servisiranje vanjskog duga izvršiti analizu valutnog i kreditnog rizika kod ugovora o zaduženju s promjenjivim uvjetima financiranja.	Nije analiziran valutni i kreditni rizik kod ugovora o zaduženju s promjenjivim uvjetima financiranja prilikom planiranja sredstva za servisiranje vanjskog duga.	Nije provedena
22.	Potrebno je osigurati nužne uvjete za realizaciju kapitalnih projekata kako bi se osigurale pretpostavke za učinkovito upravljanje kapitalnim proračunom, sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH.	Za jedan dio projekata osigurani su uvjeti za realizaciju radi učinkovitog upravljanja kapitalnim proračunom.	Djelomično provedena
23.	Potrebno je izvršiti usuglašavanje tražbina i obveza te popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, tražbine i obveze sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Nije izvršeno usuglašavanje tražbina i obveza te popisom nije obuhvaćena cjelokupna imovina, tražbine i obveze.	Nije provedena
24.	Potrebno je da popisna povjerenstva prilikom popisa, dosljedno primjenjuju odredbe Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu propisanih rokova za sastavljanje izvješća o izvršenom popisu.	Popisno povjerenstvo prilikom popisa nije ispoštovalo propisane rokove za sastavljanje izvješća o izvršenom popisu.	Nije provedena
25.	Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina, za sve tražbine za koje je izvjesno da neće biti naplaćene, izvrši procjenu i da preporuku odnosno prijedlog da se donese odluka o otpisu tražbine, koja sadrži visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina, kako je definirano odredbama Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina nije izvršilo procjenu niti je dalo preporuku odnosno prijedlog da se otpišu tražbine za koje je izvjesno da neće biti naplaćene.	Nije provedena

Br. prep.	Preporuke iz Izvješća za 2022. godinu koje nisu realizirane	Ocjena realizacije preporuka iz Izvješća za 2022. godinu	Status
1.	Potrebno je osigurati da knjigovodstvena evidencija pruža potpune i ažurne podatke o obvezama, tražbinama i stanju imovine sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Zbog lošeg i nepouzdanog informacijskog sustava Direkcije nije osigurano da knjigovodstvena evidencija pruža potpune i ažurne podatke o obvezama, tražbinama i stanju imovine.	Nije provedena
2.	Potrebno je uspostaviti internu reviziju sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.	Nije uspostavljena interna revizija propisana odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.	Nije provedena
3.	Potrebno je, sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH, uspostaviti proračunsku inspekciju s ciljem obavljanja poslova proračunskog nadzora.	Nije uspostavljena proračunska inspekcija s ciljem obavljanja poslova proračunskog nadzora.	Nije provedena
	Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH u dijelu uspostave središnjeg registra projekata.	Direkcija nije uspostavila središnji registar projekata.	Nije provedena
4.	Potrebno je uspostaviti registar proračunskih korisnika, izvanproračunskih fondova i izvanproračunskih korisnika koji su obveznici primjene proračunskog računovodstva.	Nije uspostavljen registar proračunskih korisnika, izvanproračunskih fondova i izvanproračunskih korisnika koji su obveznici primjene proračunskog računovodstva.	Nije provedena
5.	Potrebno je dosljedno primijeniti odredbe Zakona o porezu na dohodak u dijelu priznavanja rashoda prilikom utvrđivanja osnovice za obračun poreza na dohodak.	Nisu dosljedno primjenjivane odredbe Zakona o porezu na dohodak prilikom utvrđivanja osnovice za obračun poreza na dohodak.	Nije provedena
6.	Potrebno je privremeni premještaj službenika vršiti primjereno odredbama Zakona u državnoj službi, te osigurati jasne kriterije za izbor službenika koji se premještaju poštujući uvjete propisane za popunjavanje radnog mjesta.	Privremeni premještaji službenika nisu vršeni sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u dijelu osiguranja jasnih kriterija za izbor službenika koji se premještaju poštujući uvjete propisane za popunjavanje radnog mjesta.	Nije provedena
7.	Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Zakona o državnoj službi u dijelu poštovanja prava službenika i namještenika na jednako postupanje i jednake mogućnosti.	Nisu primjenjivane odredbe Zakona o državnoj službi u dijelu poštovanja prava službenika i namještenika na jednako postupanje i jednake mogućnosti.	Nije provedena
8.	Potrebno je utvrditi pravo na korištenje godišnjeg odmora i duljinu trajanja istog, sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave.	Pravo na utvrđivanje godišnjeg odmora i duljina trajanja istog nije vršena sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave.	Nije provedena

9.	Potrebno je dostaviti Uredu za upravljanje javnom imovinom podatke o nekretninama i pokretninama koje Direkcija koristi u svrhu obavljanja djelatnosti, sukladno odredbama Zakona o javnoj imovini.	Direkcija nije dostavila Uredu za upravljanje javnom imovinom podatke o nekretninama i pokretninama koje koristi u svrhu obavljanja djelatnosti.	Nije provedena
10.	Potrebno je ugovore o posebnim poslovima zaključivati sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave i izmjenama navedenog Pravilnika.	Ugovori o posebnim poslovima nisu zaključivani sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika i izmjenama navedenog Pravilnika.	Nije provedena
11.	Potrebno je izvršiti usuglašavanje tražbina i obveze te popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, tražbine i obveze sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Prilikom popisa nisu primjenjivane odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Nije provedena
12.	Potrebno je da popisna povjerenstva prilikom popisa, dosljedno primjenjuju odredbe Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu propisanih rokova za sastavljanje izvješća o izvršenom popisu.	Prilikom popisa nisu dosljedno primjenjivane odredbe Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu propisanih rokova za sastavljanje izvješća o izvršenom popisu.	Nije provedena
13.	Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina, za sve tražbine za koje je izvjesno da neće biti naplaćene, izvrši procjenu i da preporuku odnosno prijedlog da se donese Odluka o otpisu tražbine, koja sadrži visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina, kako je definirano odredbama članka 73 stavka 10 točke c) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Popisno povjerenstvo nije vršilo procjenu tražbina kako je propisano odredbama Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju Brčko distrikta BiH.	Nije provedena
Br. prep	**Preporuke iz Izvješća za 2021. godinu koje nisu realizirane**	**Ocjena realizacije preporuka iz Izvješća za 2021. godinu**	**Status**
1.	Potrebno je vršiti utvrđivanje i evidentiranje iznosa poreznih obveza po prijamu poreznih prijava u evidencije Porezne uprave sukladno odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.	Nije vršeno ažurno utvrđivanje i evidentiranje iznosa poreznih obveza po prijamu poreznih prijava u evidencije Porezne uprave.	Nije provedena
2.	Potrebno je analitičke porezne evidencije urediti sukladno načelima Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH u dijelu pouzdanosti i pravodobnosti.	Analitičke porezne evidencije nisu uređene sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH u dijelu pouzdanosti i pravodobnosti.	Nije provedena
3.	Potrebno je usuglasiti porezne evidencije s evidencijama izvanproračunskih fondova vezanih	Porezne evidencije nisu usuglašene s evidencijama izvanproračunskih fondova vezano	Nije provedena

	za obračun i uplate doprinosa radi osiguravanja uvjeta za izdavanje uvjerenje o stanju svih propisanih poreznih obveza.	za obračun i uplate doprinosa čime nisu stvoreni uvjeti za izdavanje uvjerenja o stanju svih propisanih poreznih obveza.	
4.	Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova i visinu naknade za obavljanje istih, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.	Nisu propisane procedure i kriteriji koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.	Nije provedena
5.	Potrebno je prilikom angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštovati odredbe Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažiranja osoba na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.	Angažiranje osoba za obavljanje posebnih poslova nije vršeno sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH.	Nije provedena
6.	Potrebno je angažiranje osoba radi obavljanja posebnih poslova vršiti sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu razdoblja angažiranja osoba.	Angažiranje osoba radi obavljanja posebnih poslova nije vršeno sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu razdoblja angažiranja osoba.	Nije provedena
7.	Potrebno je poduzeti aktivnosti na izmjenama i dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate, u dijelu da se prilikom obračuna zateznih kamata izvrši eliminacija uvećanja fiksne kamatne stope za učinke koeficijenta rasta potrošačkih cijena, a samim time došlo bi do nepotrebnog odljeva novčanih sredstava Brčko distrikta BiH.	Nisu poduzimane aktivnosti na izmjenama i dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate.	Nije provedena
8.	Potrebno je izvršiti usuglašavanje tražbina i obveze te popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, tražbine i obveze sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.	Nije izvršeno usuglašavanje tražbina i obveze te popisom nije obuhvaćena cjelokupna imovina, tražbine i obveze.	Nije provedena

6 NALAZI I PREPORUKE

6.1 Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Odredbama članka 16 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH propisana je odgovornost rukovodstva za uspostavljanje učinkovitog i djelotvornog sustava interne kontrole. Čimbenik koji najviše utječe na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okružje koje ponajprije dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Organizacijskim planom Direkcije je utvrđena unutarnja organizacija Direkcije, koja obuhvaća organizacijske jedinice, njihov djelokrug rada, sistematizaciju radnih mjesta, rukovođenje Direkcijom i organizacijskim jedinicama, odgovornost za rad i rukovođenje, stručni kolegij, suradnju u vršenju poslova, programiranje i planiranje rada, radne odnose i disciplinsku odgovornost.

Način rada i poslovi koji su u nadležnosti Direkcije uređeni su Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, Zakonom o Trezoru Brčko distrikta BiH i Zakonom o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH. Službe interne kontrole su uspostavljene na temelju Organizacijskog plana, a način rada Službi internih kontrola reguliran je Pravilnikom o internim kontrolama u Direkciji za financije Brčko i Pravilnikom o internim kontrolama u Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

Izvršili smo procjenu funkcioniranja sustava internih kontrola kako bi se uvjerili osiguravaju li uspostavljene interne kontrole točnu i potpunu primjenu i usklađenost sa zakonima i propisima, ekonomično, učinkovito i djelotvorno trošenje i zaštitu javnog novca.

Uočeni propusti u sustavu internih kontrola se ogledaju u nedosljednoj primjeni zakonskih i postojećih podzakonskih akata Direkcije u dijelu:

- nepostupanja sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH u dijelu rokova za dostavljanje dokumenta okvirnog proračuna Vladi Brčko distrikta BiH
- obračuna plaća koji nije vršen sukladno odredbama Zakona o plaćama zaposlenika proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH
- neuspostavljanja interne revizije kako je propisano odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH
- neuspostavljanja proračunske inspekcije s ciljem obavljanja proračunskog nadzora
- nedonošenja podzakonskog akta kojim se određuje sadržaj i forma financijskog plana
- neobuhvaćanje svih podataka o kojima se vode službene evidencije prilikom izdavanja poreznih uvjerenja
- nedonošenja pravilnika o načinu utvrđivanja tržišne vrijednosti i naknada za zasnivanje prava služnosti kako je propisano odredbama Zakona o javnoj imovini Brčko distrikta BiH
- neusklađenosti Organizacijskog plana Direkcije sa Statutom Brčko distrikta BiH
- neuspostavljanja registra izvršenih ocjena boniteta
- nepostupanja sukladno Zakonu o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH u dijelu dostupnosti javnosti podataka iz fiskalnog registra
- nepostupanja sukladno odredbama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti BiH
- neusklađenosti godišnjeg i trogodišnjeg programa rada Direkcije

- nepodnošenja izvješća o radu Skupštini Brčko distrikta BiH u rokovima propisanim odredbama Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH
- nepostupanja sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH u dijelu izvješća o izvršenju proračuna
- neplaniranju sredstava za povrat poreza građanima radi osiguranja potpunih podataka o troškovima i prihodima Brčko distrikta BiH
- neevidentiranja izdanih rješenja za povrat poreza građanima radi osiguranja usuglašenosti podataka Porezne uprave Brčko distrikta BiH i glavne knjige Trezora Brčko distrikta BiH
- neosiguravanja uvjeta radi provedbe nadležnosti Porezne uprave Brčko distrikta BiH vezane za kontrolu poreza i javnih prihoda Brčko distrikta BiH, kao i identifikaciju rizičnih poslovnih subjekata radi osiguranja sigurnosti naplate javnih prihoda
- obračuna naknada zaposlenim za rad u povjerenstvima suprotno odredbama Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH
- angažiranju osoba za obavljanje posebnih poslova nije sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH
- nepostupanja sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH u dijelu obuhvaćanja cjelokupne imovine, tražbina i obveza, kao i rokova za sastavljanje izvješća o popisu i
- nepostupanja sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu procjene mogućnosti naplate tražbina.

Preporuke u svezi s utvrđenim nepravilnostima dane su u Tablici 1. Izvješća.

6.2 Usklađenost sa zakonom i drugim propisima

Odredbama članka 37 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH propisano je da je Direkcija dužna dostaviti Vladi Brčko distrikta BiH dokument okvirnog proračuna (DOP) najkasnije do 15. lipnja tekuće godine.
Istim člankom Zakona je propisano da je krajnji rok do kada Direkcija treba dostaviti nacrt proračuna za iduću fiskalnu godinu Vladi Brčko distrikta BiH 15. rujna tekuće godine.

Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2025. – 2027. godine donesen je i dostavljen Vladi Brčko distrikta BiH u kolovozu 2024. godine dok je Nacrt proračuna za 2025. godinu donesen i dostavljen Vladi Brčko distrikta BiH u studenom 2024. godine, što nije sukladno odredbama članka 37 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.

> *Potrebno je da Direkcija donese i dostavi Vladi Brčko distrikta BiH dokument okvirnog proračuna i nacrt proračuna u rokovima propisanim odredbama Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH.*

Odredbama članka 6 Zakona o plaćama i naknadama u tijelima javne uprave i institucija Brčko distrikta BiH, članka 7 Zakona o plaćama zaposlenih u pravosuđu Brčko distrikta BiH, članka 7 Zakona o plaćama u Policiji Brčko distrikta BiH i članka 4 Zakona o plaćama i naknadama korisnika proračunskih sredstava u Skupštini, Izbornom povjerenstvu i Uredu za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH propisano je da osnovica plaće ne može biti manja od najniže, više plaće u entitetima na koju se obračunavaju obvezni doprinosi.

Visina osnovice utvrđuje se odlukom Vlade Brčko distrikta BiH na prijedlog Direkcije u roku od osam dana od dana stupanja na snagu entitetske odluke o najnižoj plaći. Odluka Vlade primjenjuje se na obračun plaće za idući mjesec od dana usvajanja proračuna, odnosno odluke o izmjeni proračuna za godinu u kojoj se osnovica primjenjuje. U postupku izrade, usvajanja proračuna i odluke o izmjeni proračuna, primjenjuje se donesena odluka Vlade.

Najniže plaće u entitetima za 2023. godinu utvrđene su Odlukom Vlade Federacije BiH od 12. 1. 2023. godine u iznosu od 596,00 KM i Odlukom Vlade Republike Srpske od 26. 1. 2023. godine u iznosu od 700,00 KM.

Odlukom o visini osnovice za obračun plaća zaposlenika proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH za 2024. godinu donesenom od Vlade Brčko distrikta BiH 26. 7. 2023. godine na prijedlog Direkcije utvrđena je osnovica u iznosu od 735,00 KM. Utvrđena osnovica je bila polazna osnova kod planiranja detaljnog zahtjeva za plaće u Proračunu Brčko distrikta BiH za fiskalnu 2024. godinu, usvojenog od Skupštine Brčko distrikta BiH 23. 12. 2023. godine.

Najniže plaće u entitetima za 2024. godinu su utvrđene Odlukom Vlade Federacije BiH od 29. 12. 2023. godine u iznosu od 619,00 KM i Odlukom Vlade Republike Srpske od 28. 12. 2023. godine u iznosu od 900,00 KM.

Vlada Brčko distrikta BiH je 17. 1. 2024. godine, na temelju prijedloga Direkcije od 4. 1. 2024. godine, donijela Odluku o visini osnovice za obračun plaća zaposlenika proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH kojom je utvrđena visina osnovice za obračun plaća zaposlenih proračunskih korisnika za 2024. godinu u iznosu 900,00 KM. Odluka se primjenjuje na obračun plaće za idući mjesec od dana usvajanja odluke o izmjeni proračuna Brčko distrikta BiH za 2024. godinu kada se stavlja izvan snage Odluka od 26. 7. 2023. godine.

Skupština Brčko distrikta BiH je 24. 4. 2024. godine usvojila izmjene navedenog seta Zakona o plaćama zaposlenika proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH kojima je propisano da osnovica za obračun plaća ne može biti manja od 65 % prosječne mjesečne neto plaće u Brčko distriktu BiH iskazane na godišnjoj razini za kalendarsku godinu koja dvije fiskalne godine prethodi godini u kojoj se osnovica primjenjuje te da obračunana bruto plaća ne može biti niža od više najniže bruto plaće u entitetima. Na temelju usvojenih izmjena, koje su stupile na snagu 16. 5. 2024. godine, 29. 5. 2024. godine donesena je Odluka o utvrđivanju osnovice za obračun plaća zaposlenika proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH za 2024. godinu kojom je utvrđena visina osnovice u iznosu od 767,22 KM. Odluka je stupila na snagu danom donošenja, kada je stavljena izvan snage Odluka od 17. 1. 2024. godine, i primjenjuje se od 1. 7. 2024. godine do kada će Odluka od 26. 7. 2023. godine biti na snazi. Osnovica od 767,22 KM je bila polazna osnova kod planiranja detaljnog zahtjeva za plaće kod izmjene Proračuna Brčko distrikta BiH za 2024. godinu usvojene od Skupštine Brčko distrikta BiH 5. 7. 2024. godine.

Obračun i isplata plaća je u prvoj polovici revidirane godine vršen primjenom osnovice utvrđene Odlukom 26. 7. 2023. godine u iznosu od 735,00 KM dok je u drugoj polovici primjenjivana osnovica utvrđena Odlukom od 29. 5. 2024. godine u iznosu od 767,22 KM.

Revizijom smo utvrdili da je do nadnevka stupanja na snagu izmjena navedenog seta Zakona o plaćama zaposlenika proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH primjenjivana osnovica za obračun plaća, u iznosu od 735 KM, bila niža od najniže, više plaće u entitetima na koju se obračunavaju obvezni doprinosi kako je bilo propisano spomenutim setom zakona o plaćama zaposlenika proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH.

Potrebno je obračun i isplatu plaća zaposlenika proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH vršiti sukladno zakonima o plaćama zaposlenika proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH i podzakonskim aktima i usvojenim proračunom.

Odredbama članka 118 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH propisano je da je Direkcija dužna do 26. 8. 2024. godine uspostaviti središnju jedinicu interne revizije.
Vlada Brčko distrikta BiH je na 134. izvanrednoj sjednici 17. 12. 2020. godine donijela Odluku o usvajanju Strategije razvitka sustava internih financijskih kontrola u javnom sektoru Brčko distrikta BiH u razdoblju 2021. – 2025. godine s Akcijskim planom.
Akcijskim planom Strategije PIFC 2021. – 2025. godine, u oblasti interna revizija, predviđena je mjera uspostavljanja jedinice interne revizije u Direkciji te je kao rok za provedbu aktivnosti određen 31. 12. 2021. godine.
Nakon donošenja odluke o uspostavljanju jedinice interne revizije za istu je predviđena provedba niza daljih aktivnosti vezanih za donošenje podzakonskih akata i jačanja kapaciteta.

Revizijom smo utvrdili da nije uspostavljena središnja jedinica interne revizije što nije sukladno odredbama članka 118 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH niti je uspostavljena jedinica interne revizije kako je planirano Akcijskim planom Strategije PIFC 2021. – 2025.

Potrebno je izvršiti uspostavljanje jedinica interne revizije sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Akcijskog plana Strategije PIFC 2021. – 2025. godine radi učinkovitog korištenja resursa interne revizije i ostvarivanja dodatne vrijednosti.

Odredbama članka 117 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH, propisano je da je ravnatelj Direkcije dužan u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu spomenutog Zakona, 2. 1. 2020. godine, uspostaviti proračunsku inspekciju s ciljem obavljanja poslova proračunskog nadzora.

Revizijom smo utvrdili da Organizacijskim planom Direkcije nisu sistematizirani poslovi i radna mjesta proračunske inspekcije, nisu za navedene poslove predviđena sredstva u Proračunu Brčko distrikta BiH za 2024. godinu niti je izvršeno uspostavljanje proračunske inspekcije, što nije sukladno odredbama članka 117 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je izvršiti uspostavljanje proračunske inspekcije sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH s ciljem obavljanja poslova proračunskog nadzora.

Odredbama članka 27 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH propisano je da Direkcija donosi podzakonski akt kojim utvrđuje detaljan sadržaj i formu financijskog plana. Krajnji rok za donošenje spomenutog podzakonskog akta je bio 1. 4. 2020. godina.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije donijela podzakonski akt kojim se utvrđuje detaljan sadržaj i forma financijskog plana što nije sukladno odredbama članka 27 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je izvršiti donošenje podzakonskog akta kojim se utvrđuje detaljan sadržaj i forma financijskog plana radi stvaranja uvjeta za potpunu primjenu Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.

Odredbama članka 14 Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH propisano je da se po osnovi zaprimljenog zahtijeva uvidom u porezne evidencije izdaje porezno uvjerenje koje se izdaje na temelju pojedinačnih evidencija za poreznog obveznika o njegovim ukupnim poreznim obvezama i uplatama.

Nadležnost Porezne uprave Brčko distrikta BiH, sukladno članku 7 Zakona, je utvrđivanje, kontrola, naplata i prisilna naplata svih obveza propisanih zakonima o porezima i doprinosima što, između ostalog, uključuje vođenje poreznih evidencija i izdavanje uvjerenja o podatcima o kojima vodi službenu evidenciju.

Porezne evidencije Porezne uprave Brčko distrikta BiH sadrže podatke o prijavljenim, dodatno utvrđenim i uplaćenim obvezama po osnovi zakona o porezima, doprinos za zdravstveno osiguranje i doprinosa za obvezno osiguranje za nezaposlene. Kontrola, obračun i naplata doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje, sukladno sporazumima o suradnji zaključenim s Vladom Federacije BiH i Vladom Republike Srpske iz 2014. godine, će se vršiti na temelju podataka registriranih u entitetskim jedinstvenim sustavima registracije, kontrole i naplate doprinosa.

Revizijom smo utvrdili da se uvjerenja o stanju poreznih obveza u revidiranoj, kao i prethodnim godinama izdaju s napomenom da se ista ne odnose na obveze po osnovi doprinosa za zdravstveno osiguranje i za obvezno osiguranje za nezaposlene što nije sukladno odredbama članaka 7 i 14 Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

> *Potrebno je izdavanje poreznih uvjerenja vršiti sukladno odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH u dijelu obuhvaćanja svih podataka o kojima se vodi službena evidencija.*

Odredbama članka 12 Zakona o javnoj imovini Brčko distrikta BiH propisano je da raspolaganje javnom imovinom u Brčko distriktu BiH, izuzev ukoliko drugačije nije propisano posebnim zakonom, provodi se na način:
a) javnom licitacijom
b) izravnim sporazumom
c) specijalnom pogodbom.

Tržišnu vrijednost nekretnina i pokretnina, kao i visinu naknade za zasnivanje prava služnosti utvrđuje Direkcija. Pravilnik o načinu utvrđivanja tržišne vrijednosti i naknade donosi Vlada na prijedlog Direkcije.

Vlada Brčko distrikta BiH je na prijedlog Direkcije 9. 11. 2023. godine donijela Odluku o odobravanju smjernica za izradu nacrta pravilnika o načinu utvrđivanja tržišne vrijednosti i naknada za zasnivanje prava služnosti. Pravilnik propisan Zakonom o javnoj imovini Brčko distrikta BiH nije donesen.

Revizijom smo utvrdili da je Porezna uprava Brčko distrikta BiH vršila procjenu tržišne vrijednosti javne imovine koja je bila predmet raspolaganja na temelju propisa koji se ne odnose na procjenu sukladno Zakonu o javnoj imovini nego se procjena vršila na temelju podataka iz fiskalnog registra uspostavljenog sukladno odredbama Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH, Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH i Uputom o propisivanju jedinstvenih standarda za procjenu tržišne vrijednosti nekretnina u Brčko distriktu BiH. Odredbama članka 2 Upute propisano je da Porezna uprava jedina nadležna za procjenu tržišne vrijednosti nekretnine, ažuriranje tržišne vrijednosti svih nekretnina te procjenu vrijednosti nekretnine u slučaju kada se promijeni namjena korištenja nekretnine ili kada se dogode značajne promjene tržišne vrijednosti

nekretnine odnosno kada nekretnina pretrpi štetu, a **za potrebe oporezivanja nekretnina u Brčko distriktu BiH**.

U svezi s prethodno navedenim ne možemo potvrditi da je određena tržišna vrijednost od Porezne uprave Brčko distrikta BiH stvarna tržišna vrijednost koju je Ured za upravljanje javnom imovinom Brčko distrikta koristio prilikom raspolaganja javnom imovinom Brčko distrikta BiH.

Potrebno je donijeti pravilnik o načinu utvrđivanja tržišne vrijednosti i naknada za zasnivanje prava služnosti kako je propisano odredbama Zakona o javnoj imovini Brčko distrikta BiH.

Statutom Brčko distrikta BiH, odredbama članka 2, definirano je da Direkciju čine dvije organizacijske jedinice, a to su Porezna uprava i Trezor. Porezna uprava je odgovorna za prikupljanje prihoda Brčko distrikta BiH, a Trezor je odgovoran za proračun i troškove.

Odredbama članka 5 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH propisano je da Direkciju čine Ured ravnatelja, Trezor i Porezna uprava.

Organizacijskim planom Direkcije za financije Brčko distrikta BiH od 17. 1. 2023. godine, u članku 3, utvrđene su sljedeće organizacijske jedinice: Ured ravnatelja Direkcije, Stručna služba Direkcije, Trezor, Porezna uprava i Ured središnje harmonizacijske jedinice, što nije sukladno odredbama članka 2 Statuta Brčko distrikta BiH i članka 5 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je pokrenuti aktivnosti na usklađivanju zakonskih i podzakonskih akata u dijelu unutarnje organizacije Direkcije.

Odredbama članka 10 Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH propisano je da Direkcija, preko svojih organizacijskih dijelova, uspostavlja i vodi registar izvršenih ocjena boniteta.
Ocjenom boniteta se utvrđuju pokazatelji likvidnosti, solventnost, učinkovitosti korištenja imovine, profitabilnost i rentabilnost na temelju podataka iz financijskih izvješća obveznika izvještavanja.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije uspostavila niti vodi registar izvršenih ocjena boniteta što nije sukladno odredbama članka 10 Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH.

Potrebno je uspostaviti i voditi registar izvršenih ocjena boniteta sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH u dijelu nadležnosti Direkcije.

Odredbama članka 12 Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH propisano je da podatci iz fiskalnog registra nekretnina, koji vodi Direkcija, trebaju biti dostupni javnosti.

Revizijom smo utvrdili da podatci iz fiskalnog registra nekretnina nisu dostupni javnosti, što nije sukladno odredbama članka 12 Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH.

Potrebno je osigurati dostupnost podataka iz fiskalnog registra nekretnina sukladno odredbama Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH, u dijelu odgovornosti Direkcije za vođenje fiskalnog registra nekretnina.

Odredbama članka 97 Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti usvojenog od Parlamentarne skupštine BiH 16. 2. 2024. godine propisana je obveza nadzornih tijela, u koje spada i Direkcija, da naprave procjenu rizika i procjenu o profilu rizika, na temelju kojih zasnivaju dinamiku i opseg nadzora. Istim člankom Zakona je propisana obveza periodičnog preispitivanja procjene profila rizika.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije napravila procjenu rizika i procjenu o profilu rizika kako je propisano odredbama članka 97 Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti.

Potrebno je napraviti procjenu rizika i procjenu o profilu rizika sukladno odredbama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti radi omogućivanja dinamike i opsega nadzora.

Javne nabave

Direkcija je objedinjeni Plan nabava za ugovorno tijelo Brčko distrikta BiH za 2024. godinu, usvojen 22. 1. 2024. godine, izmijenila i dopunila u četiri slučaja tijekom 2024. godine.

Tablica broj 3. Plan i realizacija javnih nabava

R. b.	Vrsta postupka	Planirani postupci		Realizirani postupci	
		Broj	Vrijednost	Broj	Vrijednost
1.	Izravni	5	12.000,00	2	2.610,23
2.	Aneks II.	5	148.000,00	5	148.000,00
3.	Konkurentski	6	38.825,00	5	22.789,41
4.	Pregovarački	2	18.000,00	1	13.000,00
5.	Otvoreni	21	7.075.786,00	16	6.486.750,59
6.	Izuzeća	3	86.600,00	3	86.600,00
UKUPNO		**39**	**7.379.211,00**	**32**	**6.759.750,23**

Nabave robe su planirane u iznosu od 6.417.531,00 KM preko 21 postupka, a realizirane u iznosu od 6.235.559,22 KM kroz 16 provedenih postupaka. Usluge su planirane u iznosu od 619.800,00 KM kroz 17 postupaka, a realizirano je 339.581,01 KM preko 10 provedenih postupaka javne nabave. Radovi su planirani u iznosu od 341.880,00 KM preko 2, a realizirani su u iznosu od 184.610,00 KM preko jednog postupka javne nabave radova.

6.3 Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Odredbama članka 16 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH propisano je da Direkcija na koncu svake kalendarske godine podnosi Skupštini Brčko distrikta BiH godišnje izvješće o radu i program rada za iduću godinu.

Odredbama članka 14 Pravilnika o sadržaju i metodologiji izrade, sustavu praćenja i nadzora provedbe strateških dokumenata i implementacijskih dokumenata je propisano da godišnji plan rada preuzima programe iz trogodišnjeg plana rada, pripadajućim indikatorima, polaznim i ciljnim godišnjim vrijednostima iz trogodišnjeg plana rada.

Trogodišnjim planom rada Direkcije za razdoblje 2024. – 2026. godine, usvojenim 28. 7. 2023. godine, kao i DOP-om za isto razdoblje, planirana su ukupna sredstava za 2024. godinu u iznosu od 26.781.492,00 KM.

Ukupni iznosi planiranih sredstava u godišnjem programu rada Direkcije za 2024. godinu, donesenog 20. 12. 2023. godine i usvojenog od Skupštine Brčko distrikta BiH 31. 1. 2024. godine, iznosi 33.360.000,00 KM.

Neslaganje planiranih sredstava godišnjeg programa rada Direkcije za 2024. godinu s polaznim godišnjim vrijednostima iz trogodišnjeg plana rada u iznosu od 6.578.508,00 KM nije sukladno odredbama članka 14 Pravilnika o sadržaju i metodologiji izrade, sustavu praćenja i nadzora provedbe strateških dokumenata i implementacijskih dokumenata.

> *Potrebno je prilikom izrade godišnjeg programa rada preuzeti polazne godišnje vrijednosti iz trogodišnjeg plana rada sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju i metodologiji izrade, sustavu praćenja i nadzora provedbe strateških dokumenata i implementacijskih dokumenata u dijelu implementacije strateških dokumenata.*

Godišnji program rada usklađen je s proračunom za 2024. godini i obuhvatio je sedam programa:

1. Upravljanje i vođenje politika
2. Stručna služba
3. Upravljanje proračunom
4. Upravljanje JRT i javnim dugom
5. Porezna uprava
6. Reguliranje sustava interne kontrole i revizije
7. Sredstva rezerve

Revizijom smo utvrdili da je u 2024. godini od ukupno sedam planiranih programa kroz 17 mjera realizirana dva programa i djelomično realizirano pet programa. Realizirani programi se odnose na upravljanje JRT i javnim dugom i sredstva rezerve dok su djelomično realizirani programi upravljanje i vođenje politika, Stručna služba, Upravljanje proračunom, Porezna uprava i reguliranje sustava interne kontrole i interne revizije.

Odredbama članka 16 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH propisano je da na koncu svake godine Direkcija podnosi Skupštini Brčko distrikta BiH izvješće o radu Direkcije.
Direkcija je Izvješće o radu za 2023. godinu donijela i podnijela Skupštini na usvajanje 19. 6. 2024. godine te je Skupština Brčko distrikta BiH 17. 7. 2024. godine isto usvojila. Izvješće o radu Direkcije za 2024. godinu doneseno je 5. 6. 2024. godine i podneseno na usvajanje Skupštini Brčko distrikta BiH ali isto do završetka procesa revizije nije usvojeno od Skupštine.
Praksa nepravodobnog donošenja i podnošenja izvješća o radu Direkcije Skupštini Brčko distrikta BiH nije sukladna odredbama članka 16 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH.

> *Potrebno je izvješća o radu Direkcije donositi i podnositi Skupštini Brčko distrikta BiH sukladno odredbama Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH u dijelu propisanih rokova.*

6.4 Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna

Odredbama članka 102 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH propisano je da izvješće o izvršenju proračuna, koje sastavlja Direkcija, sadrži ostvarene prihode i primitke i rashode i izdatke tijekom godine prikazane na način da se može jasno vidjeti razlika između proračuna i njegove realizacije uz obrazloženje svih odstupanja.
Uvidom u Izvješće o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2024. godine u dijelu Obrazloženja izvršenja proračuna proračunskih korisnika za razdoblje I. – XII. 2024. godine za proračunskog korisnika 16 – Direkcija za financije, utvrdili smo da je na ekonomskom kodu kapitalnih izdataka za nabavu stalnih sredstava planiran iznos od 7.480.000,00 KM, a kao realiziran iznos navedeno **308.930,24 KM** odnosno 4,13 %. Uvidom u dio Pregled realiziranih iznosa po kapitalnim projektima u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2024. godine za sve organizacijske jedinice Direkcije utvrdili smo da je u 2024. godini planirano 7.480.000,00 KM, a kao ostvareno naveden ukupan iznos od **259.353,90 KM** odnosno 3,47 %.

Uvidom u Izvješće o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2023. godine u dijelu Obrazloženju izvršenja proračuna proračunskih korisnika za razdoblje I. – XII. 2023. godine za proračunskog korisnika 16 – Direkcija za financije, utvrdili smo da je na ekonomskom kodu kapitalnih izdataka za nabavu stalnih sredstava planiran iznos od 5.260.000,00 KM dok u 2023. godini nije bilo realizacije istog.
Revizijom smo utvrdili da u izvješćima o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2024. i 2023. godinu nije obrazloženo višemilijunsko odstupanje između odobrenog proračuna kapitalnih izdataka i njegove realizacije. Navedena neobrazlaganja odstupanja kao i različiti realizirani iznosi kapitalnih izdataka u dijelovima Izvješća o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2024. godine onemogućavaju jasan uvid u razlike između odobrenog proračuna i njegove realizacije kako je propisano odredbama članka 102 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.

> ***Potrebno je prilikom sastavljanja izvješća o izvršenju proračuna, izvršiti usklađivanje unesenih iznosa i obrazložiti sva odstupanja sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH radi omogućavanja jasnog uvida u razliku između odobrenog proračuna i njegove realizacije.***

6.4.1 Ostvarenje prihoda

U godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2024. godinu iskazani su prihodi u iznosu od 38.727.180,84 KM i manji su u odnosu na planirane u iznosu od 5,07 %. Struktura planiranih i ostvarenih prihoda prikazana je u Tablici broj 5. u prilogu Izvješća.

Prihodi od poreza na dobit planirani su u iznosu od 26.500.000,00 KM, a realizirani u iznosu od 25.022.653,88 KM, odnosno 99,14 % u odnosu na planirane i obuhvaćaju prihode od poreza na dobit pojedinaca 2.220.787,89 KM i prihode od poreza na dobit poduzeća u iznosu od 22.801.865,99 KM.

Prihodi od poreza na plaće planirani su u iznosu od 6.500.000,00 KM, a realizirani u iznosu od 6.132.703,67 KM odnosno 94,35 % u odnosu na planirane.

Odredbama članka 25 Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH propisano je da rezidentni porezni obveznik može osobni odbitak uvećati za uplaćene premije za životno osiguranje koje ima karakter štednje. Rezidentni porezni obveznik može osobni odbitak

uvećati i za iznos kamate plaćene na stambeni kredit. Rezidentni porezni obveznik može osobni odbitak uvećati i za iznos troškova školovanja djece. Pravo na povrat poreza imaju i porezni obveznici poreza na dohodak po osnovi nesamostalne djelatnosti koji nisu radili svih 12 mjeseci.

Revizijom smo utvrdili da je po osnovi zahtjeva građana, sukladno Zakonu danim pravima, tijekom 2024. godine Porezna uprava Brčko distrikta BiH vršila povrat poreza na dohodak. Navedeni povrat uplaćenog poreza ranije godine su izvršeni preko prihoda od poreza na dohodak tekuće godine storniranjem navedenog prihoda pri čemu se u knjigovodstvenim evidencijama onemogućilo praćenje ukupne naplate prihoda Brčko distrikta BiH i ukupno vraćenog iznosa poreza na dohodak. **Proračunom Brčko distrikta BiH nije vršeno planiranje troškova po osnovi zakonskih prava građana na povrat poreza.**

Ujedno, Porezna uprava Brčko distrikta BiH ne vrši evidentiranje u okviru svojih evidencija izdanih rješenja za povrat poreza zbog čega dolazi do neusuglašenosti između glavne knjige Brčko distrikta BiH u okviru Trezora i evidencija Porezne uprave Brčko distrikta BiH.

> *Potrebno je proračunom Brčko distrikta BiH planirati sredstva za povrat poreza građanima radi osiguravanja potpunih podataka o troškovima Brčko distrikta BiH po osnovi prava građana propisanih Zakonom o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH i pouzdanosti podataka o naplati prihoda Brčko distrikta BiH*.
>
> *Potrebno je vršiti evidentiranje izdanih rješenja za povrat poreza građanima radi osiguranja usuglašenosti podataka Porezne uprave Brčko distrikta BiH i Glavne knjige Trezora Brčko distrikta BiH*.

Prihodi od poreza na imovinu planirani su u iznosu od 1.900.000,00 KM, a realizirani u iznosu od 1.853.271,79 KM odnosno 97,54 % u odnosu na planirane.

Prihodi od poreza na dobra i usluge planirani su u iznosu od 3.890.000,00 KM, a realizirani u iznosu od 2.561.728,93 KM, odnosno 65,85 % u odnosu na planirane i obuhvaćaju prihode od poreza na prodaju dobara i usluga 41.774,77 KM, prihode od poreza na promet posebnih usluga 1.631.774,16 KM i prihode od poreza na uporabu dobara ili odobrenja na korištenje 888.180,00 KM.

Neporezni prihodi planirani su u iznosu od 2.004.501,78 KM, a realizirani u iznosu od 3.156.822,57 KM, odnosno 157,49 % u odnosu na planirane i obuhvaćaju prihode od imovine 1.778.205,37 KM, naknade, pristojbe i prihode od pružanja javnih usluga 1.221.617,70 KM i prihode od novčanih kazni u iznosu od 366.234,59 KM.

Odredbama članka 14 Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH propisano je da kada porezni obveznik traži uvjerenje o odjavi djelatnosti, porezno uvjerenje se izdaje tek po završetku postupka kontrole, a najkasnije 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Revizijom smo utvrdili da s obzirom na **značajan broj zahtjeva od poreznih obveznika za odjavu djelatnosti** i angažman inspektora u svezi s navedenim, Porezna uprava Brčko distrikta BiH nije u dovoljnoj mjeri provodila ostale nadležnosti vezane za kontrolu, naplatu i prisilnu naplatu poreza i javnih prihoda Brčko distrikta BiH.

Nadalje, Zakonom o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH i Organizacijskim planom Direkcije za financije Brčko distrikta BiH propisano je da se u Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH obavljaju poslovi koji, između ostalog, uključuju obavljanje poslova iz područja upravljanja rizikom u procesu oporezivanja, analizom poslovnih procesa i identifikaciju poslovnih rizika.

Revizijom smo utvrdili da je Porezna uprava Brčko distrikta BiH vršila procjenu rizika na neadekvatan način čime je uskraćena mogućnost potpune analize i identifikacije rizičnih poreznih obveznika koji bi bili predmet inspekcijske kontrole.

Potrebno je osigurati uvjete radi provedbe nadležnosti Porezne uprave Brčko distrikta BiH vezane za kontrolu poreza i javnih prihoda Brčko distrikta BiH kao i identifikaciju rizičnih poslovnih subjekata radi osiguranja zajamčenosti naplate javnih prihoda.

6.4.2 Planiranje i izvršenje tekućih izdataka proračuna

Tekući proračun Direkcije za 2024. godinu odobren je u iznosu od 12.135.486,71 KM, a realiziran je u iznosu od 9.678.472,63 KM odnosno 79,75 % odobrenih sredstava. Struktura proračuna odobrenih i izvršenih tekućih izdataka za 2024. godinu Direkcije prikazana je u Tablici broj 4, u prilogu Izvješća.

Odredbama članka 12 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH propisano je da se proračunska sredstva moraju koristiti ekonomično i učinkovito.

Niska razina realizacije u odnosu na proračunom planirana sredstva osobito postoji kod sljedećih izdataka: izdatci za energiju 52,70 %, ostale naknade u svezi s pozajmljivanjem 64,71 %, izdatci za materijal, robe i sitni inventar 65,71 %, putni troškovi 66,94 %, ugovorene i druge posebne usluge 71,18 %, usluge prijevoza i goriva 73,68 %, izdatci za inozemne kamate 77,26 %,

Nizak postotak realizacije izdataka u tekućoj godini ukazuju na nerealno planiranje proračuna. Odobrena sredstva u iznosu od 2.457.014,08 KM ili 20,25 % su ostala neutrošena i nisu oslobođena i dana na raspolaganje za potrebe drugih proračunskih korisnika, što nije sukladno odredbama članka 12 Zakona o proračunu Brčko distrikta u dijelu učinkovitog raspolaganja odobrenim proračunskim sredstvima.

Potrebno je da Direkcija dosljedno primjenjuje odredbe Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH u dijelu učinkovitog raspolaganja odobrenim proračunskim sredstvima.

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih planirane su u iznosu od 5.899.991,02 KM, a realizirane u iznosu od 5.312.771,70 KM ili 90,05 % u odnosu na planirane i odnose se na neto plaće 3.249.071,47 KM, porez na plaće 78.657,00 KM, doprinose za mirovinsko-invalidsko osiguranje 863.761,15 KM, doprinose za zdravstveno osiguranje 587.826,19 KM, doprinose za zapošljavanje 73.478,12 KM, naknade za prijevoz s posla i na posao 82.780,41 KM, naknade za topli obrok 228.205,14 KM, novčane pomoći zaposlenicima 18.137,82 KM, otpremnine 55.233,51 KM i naknade za rad u povjerenstvima u iznosu od 75.620,89 KM.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija ima imenovane članove sljedećih povjerenstava:

- Povjerenstvo za utvrđivanje iznosa naknade u postupku eksproprijacije nekretnina
- Povjerenstvo za poduku i provjeru znanja stečenog na poduci za obavljanje mjenjačkih poslova
- Odbor za likvidnost proračuna Brčko distrikta BiH.

Odredbama članka 11 Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH propisano je, između ostalog, da oporezivim prihodom od nesamostalne djelatnosti smatraju se i svi drugi prihodi nastali na temelju i u svezi s nesamostalnom djelatnošću.

Odredbama članka 11 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH propisano je da prihodom od nesamostalne djelatnosti smatraju se prihodi za rad u povjerenstvima ili radnim tijelima koje uspostavi poslodavac, kao što su povjerenstva za potrebe popisa, izradu pojedinih akata, izbor novih zaposlenika, disciplinska povjerenstva i slično, koji se oporezuje kao dohodak od nesamostalne djelatnosti ako su poslovi koje treba obaviti u opisu djelatnosti poslodavca, bez obzira na vrijeme izvršenja posla.

Revizijom smo utvrdili da obračun naknada članovima povjerenstava koji su zaposlenici Direkcije nije imao tretman plaće, odnosno oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti, što nije sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH.

> *Potrebno je obračun naknada zaposlenim za rad u povjerenstvima vršiti sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH.*

Doprinosi poslodavca su planirani u iznosu od 169.291,69 KM, a realizirani u iznosu od 169.886,89 KM ili 100,95 % u odnosu na planirane.

Izdatci za materijal, sitni inventar i usluge planirani u iznosu od 3.966.504,00 KM, a realizirani u iznosu od 2.832.177,42 KM ili 71,40 % u odnosu na planirane.

Putni troškovi planirani su u iznosu od 45.814,00 KM, a realizirani u iznosu od 30.667,10 KM ili 66,94 % u odnosu na planirane i odnose se na dnevnice u zemlji 10.120,00 KM, dnevnice u inozemstvu 8.120,00 KM, troškove smještaja za službena putovanja 8.856,58 KM, troškovi prijevoza 3.560,62 KM i ostale putne troškove u iznosu od 9,90 KM.

Izdatci za energiju planirani su u iznosu od 100.000,00 KM, a realizirani u iznosu od 52.704,65 KM ili 52,70 % u odnosu na planirane i odnose se na izdatke za električnu energiju 52.681,92 KM i zatezne kamate u iznosu od 22,73 KM.

Izdatci za komunikaciju i komunalne usluge planirani su u iznosu od 157.950,00 KM, a realizirani u iznosu od 137.471,30 KM ili 87,03 % u odnosu na planirane i odnose se na izdatke za telefon 13.993,84 KM, poštanske usluge 113.914,76 KM, izdatke za vodu i kanalizaciju 4.120,90 KM, komunalne usluge 5.310,05 KM, TV pretplatu 90,00 KM i zatezne kamate u iznosu od 41,75 KM.

Izdatci za nabavu materijala, robe i sitnog inventara planirani su u iznosu od 145.000,00 KM, a realizirani u iznosu 95.272,82 KM ili 65,71 % u odnosu na planirane i odnose se na izdatke za: sitni inventar 36.813,45 KM, uredski materijal 46.452,89 KM i materijal za čišćenje u iznosu od 12.006,48 KM.

Izdatci za usluge prijevoza i goriva planirani su u iznosu od 21.900,00 KM, a realizirani u iznosu od 16.136,91 KM ili 73,68 % u odnosu na planirane i odnose se na izdatke za benzin 9.563,59 KM, izdatke za dizel 5.582,52 KM, registracija vozila 926,20 KM i usluge premještaja i selidbe u iznosu od 64,60 KM.

Izdatci za tekuće održavanje planirani su u iznosu od 29.000,00 KM, a realizirani u iznosu od 24.367,18 KM ili 84,02 % u odnosu na planirane i odnose se na izdatke za usluge popravaka i održavanja zgrada 8.997,30 KM, usluge popravaka i održavanja vozila 12.815,78 KM i materijal za održavanja vozila u iznosu od 2.554,10 KM.

Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa planirani su u iznosu 44.900,00 KM, a realizirani u iznosu od 39.962,99 KM ili 89,00 % u odnosu na planirane i odnose se na izdatke za osiguranje zaposlenih 9.459,50 KM, osiguranje vozila 4.001,72 KM, izdatke platnog prometa 26.482,97 KM i ostale izdatke u iznosu od 18,80 KM.

Izdatci za ugovorene usluge planirani su u iznosu od 3.421.940,00 KM, a realizirani u iznosu od 2.435.594,47 KM ili 71,18 % u odnosu na planirane i odnose se na izdatke za usluge tiskanja 28.122,71 KM, usluge reprezentacije 11.501,40 KM, usluge objavljivanja tendera i oglasa 3.194,00 KM, usluge stručnog obrazovanja 8.077,30 KM, izdatke za hardverske i softverske usluge 53.290,41 KM, izdatke za posebne poslove, ugovore o djelu 368.053,53 KM, izdatke za povjerenstva 19.717,37 KM, usluge vještačenja 2.307,00 KM, zatezne kamate na ime sudskih sporova 124.854,92 KM, izdatci na ime izgubljenih sporova Brčko distrikta BiH 1.224.802,67 KM, izdatci izvršenja sudskih presuda 323.913,89 KM, izdatci za sudske pristojbe 2.450,00 KM, izdatci za otplate kredita 265.195,41 KM i ostali izdatci u iznosu od 113,86 KM.

Izdatci za posebne poslove ostvareni su u iznosu od 356.573,53 KM i ugovori o djelu u iznosu od 11.480,00 KM.

Angažiranje osoba za obavljanje posebnih poslova vršeno je na temelju odluka o davanju suglasnosti i izmjena odluka i to:

- Odluka o davanju suglasnosti Vlade Brčko distrikta BiH broj 05-000018/24 od 10. 1. 2024. godine za 26 izvršitelja (23 izvršitelja s VSS i 3 izvršitelja sa SSS)
- Odluka o izmjeni Odluke o davanju suglasnosti Vlade Brčko distrikta BiH broj 05-000018/24 od 2. 2. 2024. godine za 30 izvršitelja (23 izvršitelja s VSS, 3 izvršitelja sa SSS i 4 izvršitelja s OŠ) i
- Odluka o izmjeni Odluke o davanju suglasnosti Vlade Brčko distrikta BiH broj 05-000018/24 od 14. 8. 2024. godine za 30 izvršitelja (24 izvršitelja s VSS, 2 izvršitelja sa SSS i 4 izvršitelja s OŠ).

Odredbama članka 46a Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH regulirano je da su posebni poslovi, poslovi koji se obavljaju radi ispunjavanja obveza iz nadležnosti tijela javne uprave za koje nisu predviđena radna mjesta te da angažiranje osoba radi obavljanja posebnih poslova može trajati najdulje do jedne godine. Istim člankom propisano je da se naknada za obavljanje posebnih poslova, kao i forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova propisuju Pravilnikom o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Odredbama članka 14 Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH definirana je forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova te je, između ostalog, propisano da ugovor o obavljanju posebnih poslova obvezno sadrži vrstu posla i način izvršenja posla.

Zaključeni ugovori o obavljanju posebnih poslova ne sadrže vrstu poslova, niti način izvršenja, nego svi ugovori definiraju obavljanje poslova iz nadležnosti Direkcije za koja ne postoje predviđena radna mjesta Organizacijskim planom što nije sukladno odredbama članka 14 Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko

distrikta BiH. Navedeni način zaključivanja ugovora o obavljanju posebnih poslova onemogućuje utvrđivanje učinkovitosti i djelotvornosti obavljanja ugovorenih poslova i pripadajućeg prava na naknadu.

Revizijom smo utvrdili da je kod najmanje 10 osoba angažiranje radi obavljanja posebnih poslova trajalo preko jedne godine te da su pojedine angažirane osobe obavljale poslove iz sistematiziranih radnih mjesta što nije sukladno odredbama članka 46a Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Izuzev navedenog, revizijom smo utvrdili da su izdatci na ime posebnih poslova u revidiranoj u odnosu na prethodnu godinu zabilježili rast od 79.803,23 KM ili 28,83 % te da se izbor izvršitelja vrši bez propisanih procedura i kriterija koji bi osigurali načelo transparentnosti pri angažiranju izvršitelja na posebnim poslovima.

Potrebno je angažiranje osoba radi obavljanja posebnih poslova vršiti sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Izdatci za kamate planirani su u iznosu 2.100.700,00 KM, a realizirani u iznosu od 1.363.636,62 KM ili 61,91 % u odnosu na planirane i odnose se na kamate po ugovorenim kreditima.

6.5 Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna

Proračun kapitalnih potreba Direkcije za 2024. godinu je planiran u iznosu od 7.480.000,00 KM i odnosi se na 9 projekata, od kojih je potpuno izvršeno 3 projekata u iznosu od 259.353,90 KM ili 3,47 %. Realizirani projekti se odnose na sanaciju zgrade, nabave opreme za kurire i čistačice i nadogradnja server sustava.

Revizijom smo utvrdili da ukupno neutrošena sredstva odobrena kapitalnim proračunom za 2024. godinu se odnose na 6 nerealiziranih projekata koji se odnose na nabave informacijskog sustava, računala i računalske opreme, službenog vozila i rekonstrukciju prostora. Za projekt koji se odnosi na nabavu informacijskog sustava zaključeni su ugovori u vrijednosti 5.938.700,00 KM i u fazi su implementacije.

6.6 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2024. godine

Odredbama članka 26 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH propisano je da se na koncu svake godine obvezno vrši popis i usklađuje stvarno stanje cjelokupne imovine, obveza i tražbina. Istim Zakonom, člankom 27, propisano je da se izvješće o obavljenom popisu dostavlja nadležnoj osobi u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine.

Odredbama članka 72 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju Brčko distrikta BiH propisano je da je obveznik proračunskog računovodstva obvezan izvršiti popis imovine i obveza na dan 31. prosinca svake godine s ciljem da utvrdi stvarno stanje imovine i obveza i da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, utvrđenim po popisu. Rok za dostavljanje izvješća o izvršenom popisu s preporukama od popisnih povjerenstava proračunskih korisnika, sukladno članku 73 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju, Središnjem popisnom povjerenstvu je 15 dana od dana isteka poslovne godine.

Odluka o imenovanju Povjerenstva za izvršenje popisa sredstava, tražbina, imovine i obveza u Direkciji za financije Brčko distrikta BiH na dan 31. 12. 2024. godine je donesena 1. 11. 2024. godine. Povjerenstvo je Izvješće o izvršenom popisu Direkcije na dan 31. 12. 2024. godine dostavilo Središnjem popisnom povjerenstvu 18. 3. 2025. godine.

Revizijom smo utvrdili da Izvješće nije potpuno, jer u isto nisu uključene, odnosno nisu popisane, sve tražbine za poreze iz analitičkih poreznih evidencija Porezne uprave Brčko distrikta BiH, primljene garancije po osnovi ugovora o javnim nabavama i sudski sporovi što nije sukladno odredbama članka 26 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH i članka 72 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Dostavljanje izvješća o izvršenom popisu Direkcije na dan 31. 12. 2024. godine 63 dana nakon propisanog roka nije sukladno odredbama članka 27 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH i članka 73 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

> *Potrebno je prilikom obavljanja popisa pridržavati se odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu rokova dostavljanja izvješća i obuhvata popisa.*

U zapisniku o stanju novčanih sredstava, obveza i tražbina na dan 31. 12. 2024. godine navedene su sumnjive i sporne tražbine po osnovi oročenog spornog depozita u iznosu od 1.246.490,41 KM. Navedena sredstva se u nepromijenjenom iznosu vode godinama unazad, odnosno u prethodnim godinama nije bilo naplate niti otpisa spornih sredstava.

Popisno povjerenstvo nije popisom, kao ni prethodnih godina, izvršilo procjenu naplativosti spornih tražbina niti je dalo preporuku za otpis sumnjivih i spornih tražbina, što nije sukladno odredbama članka 73 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

> *Potrebno je prilikom popisa izvršiti procjenu mogućnosti naplate sumnjivih i spornih tražbina te donijeti eventualne preporuke o visini i razlogu otpisa sumnjivih i spornih tražbina sukladno Pravilniku o računovodstvu i financijskom izvještavanju.*

7 KOMENTAR

Direkciji je uručen Nacrt izvješća o reviziji financijskog poslovanja za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2024. godine (u daljnjem tekstu: Nacrt izvješća o reviziji), broj: 01-03-010-07-13-385/25, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana Direkcija se očitovala Dopisom broj: 13.9-04.1-907/25 od 21. 7. 2025. godine te dostavila primjedbe i komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji.

Primjedba vezana za obračun plaća je djelomično uvažena te je izmijenjen nalaz s preporukom i osnova za mišljenje.

Također, primjedba vezana za izdavanje poreznih uvjerenja je djelomično uvažena u dijelu podzakonske regulative te je izmijenjen nalaz i preporuka.

Komentar vezan za kontrolu poreza i javnih prihoda Brčko distrikta BiH smo, na temelju dostavljene dokumentacije, uvažili u dijelu dokumentiranja te je nalaz izmijenjen u dijelu utvrđenog stanja.

Komentari na ostale nalaze dani su u formi obrazloženja postojanja objektivnih ograničenja za potpunu i dosljednu realizaciju preporuka i ne sadrže nove dokaze koji bi utjecali na izmjenu nalaza i mišljenja, a koje revizorski tim nije imao tijekom izrade Nacrta izvješća te ovo izvješće predstavlja konačno Izvješće.

Tim za reviziju:

Milan Milašinović, dipl. oec.

Šejla Bečić, dipl. oec

8 PRILOG

Tablica broj 4. Struktura odobrenog i izvršenog tekućeg i kapitalnog proračuna

Ek. kod	Naziv ekonomskog koda	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Rebalans i virmanizacije	Odobreno 2024.	Realizirano 2024.	% realizacije u odnosu na izvršenje prethodne godine	% realizacije u odnosu na odobrena sredstva
0	1	2	3	4	5 (3+4)	6	7(6/2)*100	8(6/5)*100
611000	**Plaće i naknade troškova zaposlenika**	**4.695.085,83**	**5.868.423,60**	**31.567,42**	**5.899.991,02**	**5.312.771,70**	**113,16**	**90,05**
611100	Bruto plaće	4.304.081,72	5.318.767,60	31.567,42	5.350.335,02	4.852.793,93	112,75	90,70
611200	Naknade troškova zaposlenika	391.004,11	549.656,00	-	549.656,00	459.977,77	117,64	83,68
612000	**Doprinosi poslodavca**	**147.515,54**	**155.535,40**	**12.756,29**	**168.291,69**	**169.886,89**	**115,17**	**100,95**
613000	**Izdatci za materijal, sitni inventar i usluge**	**4.339.461,54**	**4.006.504,00**	**-40.000,00**	**3.966.504,00**	**2.832.177,42**	**65,27**	**71,40**
613100	Putni troškovi	27.671,98	43.814,00	2.000,00	45.814,00	30.667,10	110,82	66,94
613200	Rashodi za energiju	84.056,94	85.000,00	15.000,00	100.000,00	52.704,65	62,70	52,70
613300	Rashodi za komunikaciju i komunalne usluge	202.939,41	177.950,00	-20.000,00	157.950,00	137.471,30	67,74	87,03
613400	Nabava materijala i sitnog inventara	29.720,28	70,000,00	75.000,00	145.000,00	95.272,82	320,57	65,71
613500	Rashodi za usluge prijevoza i goriva	16.852,22	21.900,00	-	21.900,00	16.136,91	95,76	73,68
613700	Rashodi za tekuće održavanje	66.410,55	68.500,00	-39.500,00	29.000,00	24.367,18	36,69	84,02
613800	Rashodi osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	37.406,70	35.400,00	9.500,00	44.900,00	39.962,99	106,83	89,00
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	3.874.403,46	3.503.940,00	-82.000,00	3.421.940,00	2.435.594,47	62,86	71,18
616000	**Kamate i ostale naknade**	**869.640,72**	**2.100.700,00**	**-**	**2.100.700,00**	**1.363.636,62**	**156,80**	**64,91**
616200	Izdatci za inozemne kamate	31.482,24	34.081,00	-	34.081,00	26.330,46	83,64	77,26
616300	Kamate na tuzemno pozajmljivanje	10.760,70	-	-	-	-	-	-
616400	Ostale naknade u svezi s pozajmljivanjem	827.397,78	2.066.619,00	-	2.066.619,00	1.337.306,16	161,63	64,71

600000	**TEKUĆI RASHODI**	**10.051.703,63**	**12.131.163,00**	**4.323,71**	**12.135.486,71**	**9.678.472,63**	**96,29**	**79,75**
821300	Nabava opreme	86.076,90	550.000,00	158.800,00	708.800,00	97.792,04	113,61	13,80
821500	Nabave stalnih sredstava u obliku prava	206.810,34	6.460.000,00	-	6.460.000,00	-	-	-
821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	-	-	311.200,00	311.200,00	211.138,20	-	67,85
800000	**KAPITALNI RASHODI**	**292.887,24**	**7.410.000,00**	**70.000,00**	**7.480.000,00**	**308.930,24**	**105,48**	**4,13**

Tablica broj 5. Pregled planiranih i naplaćenih prihoda u 2024. godini

Ek. kod	Naziv ekonomskog koda	Izvršenje 2023. godine	Planirani proračun 2024. godine	Rebalans i virmanizacije	Odobreni proračun 2024. godine (3+4)	Izvršenje 2024. god.	% 6/2*100	% 6/5*101
	1	2	3	4	5	6	7	8
711100	Porez na dobit pojedinaca	2.572.084,93	2.500.000,00	1.000.000,00	3.500.000,00	2.220.787,89	86,34	63,45
711200	Porez na dobit poduzeća	22.666.143,80	19.000.000,00	4.000.000,00	23.000.000,00	22.801.865,99	100,60	99,14
713100	Porez na plaću	4.885.669,69	6.500.000,00	-	6.500.000,00	6.132.703,67	125,52	94,35
714100	Porez na imovinu	1.705.786,69	1.900.000,00	-	1.900.000,00	1.853.271,79	108,65	97,54
715100	Porez na prodaju dobara i usluga	555,90	0,00	-	0,00	41.774,77	7.514,80	-
715200	Porez na promet od igara na sreću (posebnih usluga)	1.317.533,87	2.390.000,00	-	2.390.000,00	1.631.774,16	123,85	68,28
715300	Naknade za izdavanje odobrenja za priređivanje igara na sreću	1.489.996,40	1.500.000,00	-	1.500.000,00	888.180,00	59,61	59,21
715400	Poseban porez -trošarine	1.250,00	0,00	-	-	-	-	-
721200	Ostali prihodi od imovine	957.518,22	700.000,00	-	700.000,00	1.778.205,37	185,71	254,03
722100	Administrativne pristojbe	382.470,25	400.500,00	-	400.500,00	401.680,84	105,02	100,29
722300	Komunalne pristojbe	310.026,05	400.000,00	-	400.000,00	366.234,59	118,13	91,56
722500	Posebne naknade i pristojbe	235.012,92	217.400,00	-	217.400,00	243.090,01	103,44	111,82
722600	Prihodi od pružanja javnih usluga	46.632,57	-	-	-	54.560,48	117,00	-
722700	Neplanirane uplate-prihodi	8.708,20	-	155.601,78	155.601,78	156.051,78	1.792,01	100,29
723000	Novčane kazne	301.480,50	131.000,00	-	131.000,00	156.999,50	52,08	119,85
	UKUPNO	**36.880.869,99**	**35.638.900,00**	**5.155.601,78**	**40.794.501,78**	**38.727.180,84**	**105,01**	**94,93**